

gøre, hvorvidt de ville vedtage denne Dagsorden eller ikke.

Forøvrigt skal jeg ikke komme ind paa, hvad der er udtalt af forskellige ærede Medlemmer. Der er kun to Ytringer af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgfreds (Hørup), som jeg dog tror det rigtigst at udtale mig om. Han kommer stadig tilbage til den Udtalelse fra mig om det, der kan opnaas ved den nuværende Befæstningsform for Kjøbenhavn. Jeg antager, at det ærede Medlem derved sigter til det Udtryk, der staar i Motiverne til Tillægsbevillingen for et Aar siden om de 8 Millioner. Han kom gentagne Gange tilbage til det saakaldte fortløbende Artilleriangreb. Jeg skal med Hensyn til Forklaringen af dette Punkt gøre opmærksom paa følgende, hvad der ibrigt ikke burde være nødvendigt, thi det fremgaar udtrykkelig af, hvad der staar i de samme Motiver, naar man løber dem igennem med en god Vilje. Forholdet er det, at den letteste Maade at sætte sig i Besiddelse af et saadant Punkt som Kjøbenhavn er, er ved, hvad man kalder en Overtrompling. Derefter kommer et Bombardement, hvis Befæstningen er saaledes, at man ikke kan forestage Overtromplingen. Nu er Kjøbenhavn, siges der i disse Motiver, ved det, der foreløbig er udført, dækket mod en Overtrompling og et Bombardement. Det er allerede ikke saa ganske lidt efter vore Forhold, at vi have Hovedstaden befæstet paa den Maade. Alledere det giver en meget betydelig Sandsynlighed for, at Angrebet bliver borte. Men den tredje Maade, hvorpaa man, naar disse to Maader ikke kunne anvendes, angriber en Fæstning, er ved et regelmæssigt Angreb, som i Nutiden kaldes et Artilleriangreb. Dette Artilleriangreb medfører meget betydelige Foranstaltninger. Det tager lang Tid at sætte i Scene, og det skal haade en stor Hærstyrke og en stor Styrke af Materiel til. Et saadant Artilleriangreb kan vare længe eller kort efter Befæstningens Styrke, og det kan vare saa længe, at Fæstningen slet ikke bliver indtaget, altsaa bliver det uendeligt. Nu staar her i Motiverne, at det Artilleriangreb, som Kjøbenhavns Befæstning kan være udsat for, idet der ikke er Tale om nogen Overtrompling eller Bombardement, kalder man et fortløbende, det vil sige, man tør ikke gaa ud fra, at det vil vare i Maanedere, men maasse i 14 Dage. Men det vil alligevel medføre, at hele Angrebet paa Fæstningen kan vare i adskillige Maanedere, for det vil vare længe, inden man kan begynde paa det Angreb, der varer 14 Dage. Det er naturligvis en Skønssag, hvorvidt man

kalder det noget af Betydning eller ikke, at Kjøbenhavn er saaledes befæstet, at den ikke kan indtages i 2 à 3 Maanedere; det kan være, man vil have, at det skal vare 6 Maanedere eller maasse endnu længere. Det ene er naturligvis bedre end det andet. Dette er Betydningen af et fortløbende Artilleriangreb, som det ærede Medlem har villet gøre til noget, som slet ikke behøver at tage nogen Tid. Det er i og for sig allerede et betydeligt Arbejde at foretage en Belejring, selv om et Artilleriangreb, naar man har faaet sit Materiel over, bliver fortløbende.

Dernæst gjorde det ærede Medlem en anden Bemærkning med Hensyn til vor Udenrigspolitik. Saavidt jeg forstod ham, bebrejdede han, jeg veed ikke, om det var Regeringen eller mig, at man havde henvist til den preussiske Generalstabs Beretning om Krigen i 1864, hvori der siges, at man var fuldt paa det rene med der, at det egentlige Angrebspunkt i Danmark for den kombinerede Styrke af Østerrigere og Preussere var Kjøbenhavn, naar man vilde naa det Maal, man havde sat sig. Ved stadig at henpege derpaa, siger det ærede Medlem, giver man Folk den Tanke, at det er Tyskland, man arbejder imod. Det forekommer mig, at det er den mest urigtige Ytring af Verden. At Tyskland, Østrig og Preussen tilsammen vare vor Fjende i 1864, kan ikke benægtes, men fordi disse sige, at den Maade, man lettest undervinger Danmark paa, er ved at gaa over til Kjøbenhavn, og fordi man citerer denne Ytring og benytter den, deri ligger dog ikke, at man tænker sig netop Tyskland til Fjende igen. Det er en ganske almindelig Bemærkning, der benyttes her, om, at ethvert Land, der vil undervinge Danmark, maa gaa til Kjøbenhavn. Naar selv Tyskland og Østrig, der vare Herrer i den Del af Danmark, der staar i Forbindelse med dem, saa, at det kunde være nødvendigt for dem, selv med deres svage Flaademiler, at gaa over til Kjøbenhavn, hvor meget nærmere maa det da ikke ligge for en Stormagt med en stor Flaade at gaa til Kjøbenhavn. Derfor kan man med stor Sindsro citere denne Ytring af Feltmarschal Moltke, uden at der deri ligger noget om, at man betragter Tyskland som naturlig Fjende for Danmark. Det er en almindelig Ytring, som finder Anvendelse paa alle Lande, ligesaa vel paa England og Rusland. Det er den Bemærkning, jeg for ikke at misforstaas har villet benytte Lejligheden til at fremkomme med.

Svarning: Jeg ønsker kun at udtale, at jeg ikke kan betragte den Udtalelse,